

Εις την Περιτομήν του Κυρίου και το Νέο Έτος († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Δεκεμβρίου 31, 2016

Ομιλία του γέροντα στην τράπεζα της Μονής το 1990

Οι ιεροί ύμνοι που ψάλαμε απόψε μας απεκάλυψαν και το βαθύ θεολογικό νόημα της σημερινής εορτής, της **Περιτομής του Κυρίου**. Έλεγαν: «*Συγκαταβαίνουν ο Σωτήρ τω γένει των ανθρώπων κατεδέξατο σπαργάνων περιβολήν, ουκ εβδολεύξατο σαρκός την περιτομήν*», δεν επαισχύθη ούτε και αυτή την ίδια την περιτομή της σαρκός. Είναι ένα ανεξιχνίαστο μυστήριο αυτό, αυτή η **μεγάλη συγκατάβασις, η άκρα ταπεινώσις** του Θεανθρώπου Κυρίου μας, ο οποίος κατεδέχθη όλη την ανθρώπινη ζωή να αρχίση, αλλά και αυτούς **τους τύπους του Μωσαϊκού Νόμου να εκπληρώση** και αυτή την περιτομή να υποστή. Γι' αυτό ο ιερός υμνωδός εξίσταται βλέπων τον Κύριο, όχι μόνο να περιτυλίγεται με τα σπάργανα του βρέφους, αλλά και αυτή την περιτομή, το κόψιμο δηλαδή της αγίας Του σαρκός, να υπομένη. **Και όλα αυτά για την σωτηρία μας.**

Ήταν εντολή του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη οι Ισραηλίτες να περιτέμνονται· και αυτό ήταν σημείο της Διαθήκης του Θεού. Ότι αυτός ο οποίος περιετέμνετο ανήκε στον λαό της Διαθήκης, στον λαό που είχε τις υποσχέσεις του Θεού, τις επαγγελίες του Θεού. Ήταν σημείο συμφωνίας μεταξύ του Θεού και των πιστών Ισραηλιτών. Γι' αυτό δεν εννοείτο Ισραηλίτης πιστός που να μη έχη δεχθή την περιτομή. Αλλά αυτή η περιτομή -η σαρκική περιτομή- ενομοθετήθη από τον Θεό, για να προετοιμάση τον λαό και να τον προσανατολίση προς μία **άλλη περιτομή**, η οποία θα ήταν και η αληθινή περιτομή, την περιτομή όχι πλέον της σαρκός, αλλά την **περιτομή του παλαιού ανθρώπου, την περιτομή των παθών και την ένδυσι με τον νέο άνθρωπο της Χάριτος**. Γι' αυτό λένουν ο απόστολος Παύλος και οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, ότι η περιτομή της Παλαιάς Διαθήκης ήταν το σύμβολο της **αληθινής περιτομής, του αγίου Βαπτίσματος**.

Τώρα ο νέος Ισραήλ της Χάριτος πάλι έχει ένα σημείο της Διαθήκης, της Νέας Διαθήκης. Το σημείο της Παλαιάς Διαθήκης ήταν η περιτομή. Το σημείο της Νέας Διαθήκης είναι το **άγιο Βάπτισμα**. Στην Παλαιά Διαθήκη περιετέμνοντο τα αρσενικά παιδιά. Τώρα και τα θηλυκά παιδιά, όλοι, άνδρες και γυναίκες δέχονται την νέα περιτομή της Χάριτος, το Βάπτισμα της Χάριτος, και γίνονται μέλη του λαού του Θεού, του νέου Ισραήλ, του Ισραήλ της Χάριτος. Και η περιτομή αυτή γίνεται με

το άγιο Βάπτισμα, με το οποίο **περιτέμνεται, κόβεται, ο παλαιός άνθρωπος και εγκαινιάζεται ο νέος άνθρωπος**. Τότε στην Παλαιά Διαθήκη είχαν μόνο περιτομή. Τώρα στην Νέα Διαθήκη έχουμε και περιτομή του παλαιού ανθρώπου αλλά έχουμε και εγκαινισμό μέσα στον άνθρωπο του νέου ανθρώπου, του ανθρώπου της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος. Τότε έκοβαν, αλλά δεν ελάμβαναν Πνεύμα Άγιον. Τώρα κόβεται ο παλαιός άνθρωπος, αλλά **λαμβάνουμε Πνεύμα Άγιο**.

Γι' αυτό **αυτή είναι η αληθινή περιτομή, το άγιο Βάπτισμα της Εκκλησίας**. Και αυτό είναι το νέο σημείο της Χάριτος, το σημείο της Καινής Διαθήκης, που έχουν όλοι οι σφραγισμένοι Χριστιανοί. Γι' αυτό και **ο Χριστιανός διά του αγίου Βαπτίσματος σφραγίζεται με τον τύπο του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού**, και εμείς οι Χριστιανοί είμεθα, όπως λένε οι ευχές της Εκκλησίας, οι εσφραγισμένοι με «*τον τύπο του σημείου του Υιού του ανθρώπου*», δηλαδή με τον Τιμίο και Ζωοποιό Σταυρό του Χριστού. Δεν είμαστε σφραγισμένοι με μία περιτομή σαρκική, αλλά είμαστε σφραγισμένοι με ένα σφράγισμα πνευματικό και αιώνιο. Με **ένα σφράγισμα το οποίο δεν περνάει με το πέρασμα της σαρκός**. Όταν ο Ισραηλίτης πέθαινε και έλιωνε το σώμα του, έλιωνε και το σφράγισμα της περιτομής της Παλαιάς Διαθήκης. Τώρα ο Χριστιανός και να πεθάνη, έχοντας το πνευματικό σφράγισμα της Χάριτος του Θεού και του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού, αυτό το σφράγισμα είναι αιώνιο και ανεξίτηλο επάνω του. Και **δεν το χάνει, εκτός εάν ο ίδιος αρνηθή την πίστι και την Ορθοδοξία και πέση στην αθεΐα ή στις άλλες θρησκείες και τις αιρέσεις**.

Μας συνοδεύει λοιπόν η νέα περιβολή της Χάριτος της Καινής Διαθήκης, το νέο σημείο του λαού του Θεού. Και αυτό είναι κάτι το οποίο μας γεμίζει με ευγνωμοσύνη προς τον Θεόν, ότι είμεθα όλοι με το δικό Του άγιο σφράγισμα, με το δικό Του ανεξίτηλο πνευματικό σφράγισμα. Δεν είμαστε όπως τα Έθνη, όπως οι εκτός Χριστού ασφράγιστοι, και γι' αυτό έρμαια των δαιμόνων. Όταν ο διάβολος δη τον ασφράγιστο, εύκολα τον κάνει δικό του. **Όταν όμως δη τον εσφραγισμένο με το Όνομα του Ιησού Χριστού και με το άγιο Βάπτισμα, δεν μπορεί να τον κάνει δικό του, παρά μόνον αν αυτός δώσει την καρδιά του στον διάβολο. Δεν έχει εξουσία ο διάβολος ούτε ο αντίχριστος εις τους εσφραγισμένους εν τω ονόματι του Ιησού Χριστού**.

Και αυτά όλα τα ζούμε σήμερα, που είναι και η **πρώτη του έτους**. Και παρακαλούμε τον Κύριο **να μας συγχωρήση**, πρώτα-πρώτα διότι ως άνθρωποι που είμεθα αμαρτωλοί και αδύνατοι πολλές φορές **τον πικράναμε** στην ζωή μας αλλά και στον χρόνο που πέρασε. Και δεν είναι μόνον οι μεγάλες αμαρτίες, με τις οποίες πικραίνουμε τον Άγιο Θεό, τον Πλάστη μας και Δημιουργό μας και Κύριό μας. Σκεφτόμουν σήμερα που λειτουργούσα και το εξής: **Κάθε φορά που ο νους μας φεύγει από τον Θεό, δεν πικραίνουμε τον Θεό; Γιατί μας έπλασε ο Θεός; Μας έπλασε για να είμεθα ενωμένοι μαζί Του. Για να είμεθα σε συνεχή**

κοινωνία μαζί Του. Και όταν εμείς αφήνουμε τον νου μας να περισπάται εδώ και εκεί, ακόμη και σε καλά πράγματα αλλά πράγματα που δεν είναι ο Θεός, ο Θεός δεν πικραίνεται; Όταν μας βλέπη ότι εμείς δεν έχουμε τον πόθο να είμαστε πάντοτε ενωμένοι μαζί Του; Και για όλους τους Χριστιανούς, αλλά και για μας τους Μοναχούς που αναζητούμε την τελειότητα, που αναζητούμε την τελεία ευαρέστησι του Θεού, να ευαρεστήσουμε τελείως τον Θεό, δεν είναι ένας πόνος στην ψυχή μας, ότι **πέρασε πολύς χρόνος της ζωής μας -και αυτός ο χρόνος που πέρασε- χωρίς να έχουμε συνεχή την μνήμη του Θεού;**

Και γι' αυτό θερμή ανεβαίνει η ικεσία μας προς τον Κύριο: Πρώτα-πρώτα να συγχωρήση τις αμαρτίες μας όλες. Και δεύτερον να μας δώση την Χάρι Του, την ευλογία Του, τον φωτισμό Του και την δική Του θεία δύναμι, ώστε **με τον νέο χρόνο να αγωνιστούμε να μη τον πικράνουμε σε τίποτα ή τουλάχιστον να τον πικράνουμε πολύ λιγότερο απ' ό,τι τον πικράναμε στον χρόνο που πέρασε.** Και μακάρι να μας αξιώση η αγαθότης Του και η αγάπη Του όχι μόνον να μη τον πικράνουμε, αλλά και **να τον ευαρεστήσουμε,** και να είναι τέτοια η ζωή μας και ο αγώνας μας και η προσευχή μας και η άσκησίς μας και η υπακοή μας και η συμμετοχή μας στα άχραντα Μυστήρια και η παρακολούθησις των ιερών Ακολουθιών, ώστε να ευαρεστούμε τον Κύριο και Θεό μας. Και όταν θα περάση αυτός ο χρόνος, αν θέλη ο Θεός και ζήσουμε και φθάσουμε στο επόμενο έτος, να ανασκοπούμε τον χρόνο που πέρασε και να μπορούμε να πούμε: *“σε ευχαριστούμε Κύριε, διότι με την δική σου Χάρι λιγότερες φορές σε πικράναμε εφέτος απ' ό,τι πέρυσι”.*

Αυτή είναι η ταπεινή μου ευχή σε όλους τους αδελφούς και στους αγαπητούς μας Χριστιανούς αδελφούς, οι οποίοι είναι φίλοι μας και αδελφοί μας και συνεργάτες μας, αλλά και σε όλους τους πατέρες της Μονής, **να μας αξιώση ο Κύριος εφέτος να μη τον πικράνουμε.** Μόνο **να τον ευαρεστήσουμε.** Και ακόμη, αυτή είναι και η ευχή μου για το Έθνος μας, το Ελληνικό και Ορθόδοξο Έθνος: Να φωτίση ο Κύριος όλους τους άρχοντας του Έθνους, τους κληρικούς και λαϊκούς, στον χρόνο που έρχεται να μη τον πικράνουμε, όπως τον πικράναμε τον προηγούμενο χρόνο, όχι μόνο με πολλές αμαρτίες -ενεργητικές αμαρτίες- αλλά και **με νομοσχέδια, τα οποία ήσαν όλως αντίθετα με το άγιο θέλημα του Κυρίου,** όπως το νομοσχέδιο της νομιμοποίησης των αμβλώσεων, το οποίο δυστυχώς εξακολουθεί ακόμη να υφίσταται, και όσο υφίσταται, είναι μία αιτία μεγάλης πικρίας του Αγίου Θεού προς τον λαό μας, από τον οποίο ο Κύριος άλλα ζητεί και άλλα περιμένει.

Εύχομαι σε όλους τους πατέρες της Μονής πλουσίαν την ευλογίαν του Κυρίου, και σε όλους τους λαϊκούς αδελφούς έτη πολλά προς δόξαν Θεού, εν μετανοία, εν αγιασμό και εν προετοιμασία για την έξοδο εκ του κόσμου τούτου, η οποία είθε να μας βρη όλους στην καλύτερη ώρα της ζωής μας.

[Από το βιβλίο του Αρχιμανδρίτου Γεωργίου Καψάνη, Προηγούμενου Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου «Ομιλίες σε ακίνητες Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές (των ετών 1981-1991) Α΄, Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, 2015]